

PRÒLEG

RIBERA DEL SEGRIÀ, 1992

***E**RA FOSC COM UN CAU I LA LLUNA S'HAVIA AMAGAT darrere uns núvols. Si en aquell instant m'hagués pogut enterrar en un racó i restar allà dins del forat, sense sortir-ne mai més, ho hagués fet, ben lluny de qualsevol ésser de l'espècie humana a qui en aquell moment menyspreava amb totes les meves forces. I jo m'incloïa.*

Però, havia de seguir, no em sobraven ànims per cap decisió i de manera inconscient m'estava dirigint a casa. Tan sols unes passes més per aquell carrer del poble que ara se'm representava del tot estrany i inhòspit. Ferida en el meu amor propi i humiliada, vaig obrir la porta. No me'n recordava, en quin estat havia deixat l'habitació fins que no vaig obrir el llum. El desordre era tangible. Les pintures del maquillatge sense guardar estaven esteses damunt del llit. Les faldilles i les bruses que m'havia emprovat a la tarda mil i una vegades estaven tirades pel terra i ja no hi quedava ni rastre de la il·lusió i l'emoció que jo mateixa els havia contagiades poques hores abans.

Tot ho veia borrós, com si estigués enmig d'una pel·lícula antiga, de les que es rodaven en blanc i negre. El color havia desaparegut de sobte de la meva vida, com si una ombra gris hagués caigut damunt meu i ho cobrés tot.

Vaig seure al llit com una peça més del desgavell que regnava arreu, jo també era com un objecte que algú hagués deixat de qualsevol manera. Contemplar aquell panorama m'ensorrava encara més en el desconcert que sentia. Era jo qui havia provocat aquell terrabastall? Era jo qui havia sortit al carrer impacient i fantasiosa per viure el darrer vespre de la Festa Major del poble dels oncles? Era jo la noia avergonyida que ara no es podia creure el que havia passat?

No tenia esme per atansar-me al mirall però ho vaig fer. Els ulls plorosos i la pell apagada em retornaven una imatge difícil d'identificar. Em vaig despullar de pressa com si l'energia m'hagués retornat de sobte. La roba era com si em cremés, com si de tot l'odi i la ràbia que naixia dins meu en tinguessin la culpa la pobra camisa o els pantalons curts de color rosa que tant m'agradaven. La ira que m'encegava ho impregnava tot. Com havia pogut ser tan estúpida?

La dutxa no va ser el bàlsam que m'esperava. Tant de bo el sabó pogués esborrar el temps com una goma d'aquelles que utilitzava a l'escola. Ho vaig intentar però no me'n vaig sortir i això que em vaig fregar tan fort com vaig poder. Em vaig fer mal. Necessitava fer-me mal. Les llàgrimes es van confondre amb l'aigua que fugia pel forat de la banyera però aquella nit eren més salades i cruels que mai.

* * *

Unes hores abans, al vespre, a la Irene i a la Maria així com a la gent de Ribera del Segrià, que es disposaven a viure les darreres hores de la Festa Major, els havia encantat la cerimònia de clausura dels Jocs Olímpics de Barcelona. Les dues noies se sentien properes a l'esperit de la melodia d'"aquells amics per sempre" que s'escoltava des del televisor. Mentre triaven quin pintallavis utilitzar o analitzaven fredament si es posarien pantalons o una faldilla curta, les imatges de la televisió els parlaven d'una eufòria i una alegria que elles també compartien.

Quan la Maria s'havia acomiadat amb una abraçada dels oncles, la seua tieta havia arrugat el nas en veure-la tan pintada però no li va comentar res. I si tenia por que al poble la critiquessin, va preferir callar.

“Tant se val, va pensar, totes van igual.”

La Irene havia passat per casa a buscar-la però abans de sortir es van fer unes fotos de record. Ja no es tornarien a reunir fins al cap d'uns mesos, segur que fins Nadal. Malgrat ser una de Mataró i l'altra de Barcelona, solament coincidien al poble, a casa dels parents. Allà s'havien conegut de petites i, de vacances en vacances, havien aprofundit en la seua amistat.

Així que es van col·locar a la porta del balcó mentre l'oncle les enfocava amb l'objectiu sense poder reprimir el somriure davant les seues bromes. La Irene, amb un vestit rogenic que li accentuava el color daurat de la pell, i la Maria, amb una camisa blanca i pantalons curts.

Les dues, deleroses i expectants per una jornada que tot just començava.

Era una nit d'agost estelada i xafogosa. Els carrers estaven plens de gent que es dirigien a l'envelat de la plaça. L'espai, cobert per un gran tendal, estava dominat per una tarima on se situava l'orquestra. Grups d'adolescents feien xivarri mentre no s'escoltava la primera cançó. Un d'aquests conjunts musicals que van de poble en poble animava el ball de les festes. Tocaven bé i fins i tot les versions que cantaven de les darreres cançons de moda estaven a l'alçada de les originals. La lluna es veia clara i brillant.

Les primeres notes d'assaig van planejar per la plaça. Entre els forasters, hi destacava la Maria Roca. La noia gaudia de la llibertat que li suposava divertir-se amb els seus col·legues sense la custòdia vigilant dels pares. Fins llavors, fins aquella Festa Major amb els oncles, no havia sortit mai. Però allà, el jovent tenia independència per tornar a casa fins tard. Si bé,

li havien repetit que quan acabés el ball la volien a casa de seguida, que no s'entretingués massa.

La jove era atractiva. Es feia mirar. Era més alta que cap de les seues amigues i tenia un estil impropï dels seus quinze anys. Li xocava com els homes d'aquell poble l'admiraven i, encara que en el fons era tímida, gaudia amb aquells ulls anònims que la recorrien de dalt a baix. Potser era la primera vegada que n'era conscient del tot d'aquest interès. Per molt que a l'institut hagués cridat l'atenció, no se n'havia adonat prou. Ara sí. I començava a estar-ne orgullosa. Era una força que tenia, desconeguda fins aleshores. I l'excitava. Creixia dins seu un enrenou, una agitació que l'atansava a emocions diferents i clandestines. I aquests sentiments la captivaven, la seduïen. I ara en volia més.

La Irene la va agafar pel braç presumint de la seua amistat i se la va endur cap al mig de la pista.

—Anem, Maria, si ballo amb tu, també em miraran a mi —va dir rient i començant a donar voltes.

La Irene es bellugava amb gràcia i encant. No pujava tan alta com la Maria sinó que més aviat era menuda i fina. Molt morena d'haver pres el sol tot l'estiu, el seus ulls verds i el rostre pigat conformaven un aspecte atractiu i encisador. Semblava vergonyosa, però la mirada es movia atrevida i desafiant. Així que d'apocada o insegura no en tenia res. Aquell dia, com la Maria, desitjava gaudir de valent. Ja eren grans i volien començar a tastar una mica d'allò que en deien els fruits prohibits de la vida.

Les altres integrants de la colla s'hi van afegir i van ser el nucli d'atenció de molts riberencs durant una bona estona. Sentir-se el centre els suposava un estímul. Un plaer. Més tard, a poc a poc la pista es va omplir de balladors i van passar més desapercbudes.

No comptava la temperatura, l'aire calent que pujava de la pista de ciment podia fer marejar més d'un però no importava, tampoc el cansament, tan sols valia la diversió.

La calor continuava sufocant i no donava treva i, a la mitja part, semblava que com més avançava el rellotge, en feia més. Durant l'interval es recuperaven les forces al bar de la plaça. Tot el poble hi acudia, després de dues hores de moure's amb prou ritme per necessitar una copa. Els companys de la Maria i la Irene també hi eren. Però elles no es veien enlloc i els altres de la colla es preguntaven on serien. Les esperaven a la barra ja que havien convingut ajuntar-se allí per si es perdien entre tota la gentada que hi havia. Era sorprenent que no hi fossin. Les van buscar però no van aparèixer. Encara que intrigats, pensaven que ja es presentarien i van intentar que els servissin algun refresc per beure, abans no continués el ball.

El bar estava ple de gom a gom. La xafogor era intensa i apagar la set es convertia en l'única prioritat en aquell moment.

L'Adriana, la mestressa, no parava d'atendre les taules. Lleugera i simpàtica, la dona feia tot el que podia i més. Amb una mà apuntava els encàrrecs i amb l'altra, ja ho estava repartint.

—Se m'engatarà tot el poble! —anava dient en veu baixa, amb una bona rialla perquè aquells dies acumulaven un bon calaix. El seu home rondinava perquè no donaven l'abast i perquè temia que la parròquia marxés cap a l'altre bar per més que quedés lluny de la plaça.

—Em vas prometre que vindria el teu germà a ajudar-nos —li recordava des de la barra on se li acumulaven els clients, sense parar de remugar ni un moment.

Però la dona, que no tenia ni idea d'on havia anat el xicot, es treia la feina com tres cambreres alhora i a mesura que la clientela consumia les cerveses o els cubates, es mostrava més tranquil·la i ja no l'atordia amb les seues comandes. Les primeres notes ja s'escoltaven quan els darrers balladors es dirigien de nou a continuar la gresca. La Maria i la Irene seguien perdudes i els seus amics, decebuts, també van abandonar el local i van tirar cap a l'envelat. Més d'un o una pensava que

les forasteres sempre anaven per lliure i si estaven inquiets, quan van arribar al ball, se'n van oblidar.

Si les haguessin esperat uns minuts més, potser haguessin sabut els motius de la seua informalitat. L'Adriana les va veure com entraven al bar. Va seguir-les amb curiositat perquè en aquells moments tothom era a la festa. Ella mateixa hi seria si no hagués d'estar-se treballant. La mestressa retirava caixes de botelles buides cap al magatzem i en portava de plenes, preparant-se per la traca final que suposaria l'acabament del ball. Mentre els servia unes taronjades, les va vigilar una estona. Les dues noietes parlaven en veu molt baixa tot i que estaven soles. Li va semblar que els rostres estaven desencaixats i que ploraven. Un plor fet de frustració i desesperació.

Algú els havia donat un disgust. O potser algun enuig pitjor. Després van enfilejar cap als lavabos i l'Adriana, quan sortien, va pensar que amb la ratlla als ulls o amb el roig dels llavis no n'hi havia hagut prou per maquillar el desconsol o la tristesa. Va seguir trastejant amb cara inexpressiva, però per dins no les tenia totes.

CAPÍTOL I

LLEIDA, 2010

L'ANNA GRIMM, INVESTIGADORA DE LA Comissaria dels Mossos de Lleida, es prenia un cafè mentre contemplava els edificis desdibuixats per la boira. Més enllà del seu àtic, tot era gris i fosc. Com la seua vida. Els llums de les cases del davant s'en-encien progressivament i l'Anna, encara mig adormida, apartava les cortines del menjador amb un gest gairebé inconscient.

El darrer any l'Anna havia canviat. L'estabilitat i l'equilibri interior, que sempre l'havien caracteritzat, s'havien esvaït. Se les havia arreglat, però, per seguir amb el dia a dia. Per continuar cada matí amb la rutina d'abans encara que ella no fos la mateixa. Ja no.

Darrere els vidres, pensava en la seua germana petita. La imaginava enterrada en qualsevol paratge solitari, inaccessible, colgada per un pam de terra, llençada de forma ràpida i descuidada pel seu raptor. Sola, desemparada, devorada pels cucs, enmig d'una festa macabra.

L'atzar o la casualitat faria que algun excursionista o caçador es topés davant d'unes restes inesperades. Restes anònimes que segur que el sobresaltarien, que li despertarien la curiositat, i en atansar-se aquell desconegut, amb els ulls plens d'espant i de terror, reconeixeria que allò era el cadàver d'algú. La Clara.

La casa encara estava a les fosques. La tènue claror de l'exterior il·luminava el menjador i el dia es despertava igual que el pis que, lentament, recuperava les formes de sempre.

Recolzada a l'ampit de la finestra, mirava indolent els homes i dones que passaven pel carrer, alguns amb presses, altres com si les manetes del rellotge encara no haguessin començat a rodar. Des del seu pis, se li representaven esperits fantasmagòrics com els protagonistes dels malsons que acostumava a tenir. Com els éssers irrealment que esbossava de petita i que, ja somiant ser policia, els tancava en garjoles pintades de color negre. Sempre dibuixava uns barrots a les finestres que separaven els bons dels dolents. Un món on el mal no hi tenia cabuda, on era fàcil arraconar-lo. “Què n'era de senzill tancar els malvats en aquelles presons!”, barrinava mig somrient.

Va deixar de mirar el carrer i va seure al sofà. Les mans li tremolaven i, per uns instants, va témer que la tassa del cafè no li caigués a terra.

Hauria patit? L'haurien torturat...? Era cruel i inútil furgar en la ferida però no podia deixar de fer-ho, d'especular en el que li hauria passat. Era un pensament recurrent que la tenia atrapada a totes hores.

La seua ment podia continuar creant mil i una escenes tètriques. Li provocava un plaer morbós recrear imatges horribles, conscient que allò la feia sofrir. No admetia que ella pogués aixecar-se cada matí mentre la Clara... Patia, però així s'equilibrava la balança.

“Para!”, va ordenar-se en un intent de no martiritzar-se més.

La possibilitat de la mort de la Clara la pertorbava contínuament. S'havia d'esforçar per oblidar-la. Darrerament s'hi havia d'obligar. Hi havia altres hipòtesis. Ben bé podia ser que un pervertit la retingués, un desequilibrat que s'encapritxés de la Clara i se l'hagués quedada per a ell. Per què no? Era aquesta una idea que odiava però paradoxalment s'hi aferrava com la seua darrera esperança. Necessitava pensar

que la trobaria amb vida algun dia. No volia ni tan sols imaginar que el mal se'n sortiria i menys en el cas de la Clara.

El cafè era amarg. Com els seus records. Va aixecar-se nerviosa. Impotent, va llençar la tassa a l'aigüera. Com si la pobra tassa tingués la culpa del seu mal humor. Els bocins abandonats van ser testimoni del seu desassossec.

Va mirar el rellotge. Va vestir-se, conscient de la soledat que l'envoltava. Agraïa, però, aquell silenci que la deixava gaudir dels seus pensaments, un luxe que, després, a la feina, no es podria permetre.

Com cada matí es preguntava si es produiria algun avenç en la investigació de la desaparició de la Clara. No suportava pensar que seria igual que l'anterior. I que l'altre. Potser aquell dijous hi hauria alguna novetat.

La seua germana havia desaparegut a Begur feia més d'un any sense deixar rastre i ella no havia pogut esbrinar cap dada que ajudés a aclarir el misteri. Casos i casos que havia resolt en els seus anys d'experiència no havien servit per a res. Havia exhaurit mitja vida solucionant robatoris o crims i ella, "la brillant sergent", quan va arribar el cas més important de la seua vida, s'havia sentit com un zero a l'esquerra, com una principiant.

Com era que no havia pogut col·laborar al cent per cent? Com era que no havia sabut cercar pistes que duguessin a la resolució del misteri? Com era que la seua aportació havia estat del tot nul·la? Hi havia moltes preguntes; de fet, era l'únic que hi havia, i que ella es repetia contínuament.

"Per què no vaig intuir que estaves en perill, Clara? Per què no me'n vaig adonar?"

Des que va començar a treballar a la policia, l'Anna sabia que quan una persona desapareix així, sense avisar, l'esverament que es produeix entre els familiars més pròxims és tan gran que impossibilita la vida diària. Havia assistit ciutadans que havien patit per aquell tràngol. En més d'una ocasió, la

incertesa destruïa els que esperaven un ésser estimat que potser no abraçarien més.

“És molt diferent quan són els teus pares els que estan destrossats, quan és a ells a qui has de donar ànims. És inhumà viure amb el desconeixement, amb aquesta enyorança que s’eternitza. Ja fa més d’un any, Clara... Per què no t’he trobat?”, meditava.

Era l’hora de marxar cap a la Comissaria. Abans, però, va consultar el correu. Els pares preferien comunicar-se amb ella per Internet i no estar pendents de si podia o no respondre’ls al mòbil. Tenia un breu missatge.

“Anna,

El pare es mareja sovint, es cansa molt i tornarem al cardiòleg. Ja saps com és de rondinaire però s’ha compromès a anar-hi i ja tenim hora.

I tu, com estàs?

En breu serà el seu aniversari... Al pare i a mi ens agradaria que vinguessis i així la recordaríem junts. Què et sembla?

Cuidat,

i com sempre petonets dels dos.

Mare”

“Avui els trucaré”, va decidir.

Amoïnada per ells, va prendre la jaqueta i va tancar la porta del pis. Fora, la ciutat anava agafant el ritme i la cadència de la vida quotidiana. L’Anna no s’avesava al clima de Ponent i ara que ja estaven a mitjan novembre i la boira començava a fer les primeres aparicions, encara s’enyorava més del mar platejat de Begur. Dels matins serens i de la llum infinita. De la felicitat trencada i de l’alegria perduda.

“Potser la setmana que ve em podré agafar uns dies de vacances i tornar a casa. Aprofitaré per resseguir de nou quins van ser els seus últims moviments”, va pensar obsessivament.

On havia anat la Clara abans de desaparèixer, amb qui havia estat, quins havien estat els llocs que havia visitat, amb qui havia parlat... Ho havia repassat fins a l'esgotament, però tenia remordiments de no haver actuat bé, de no haver-la buscat més exhaustivament, de no haver aixecat fins la darrera pedra de cada un dels camins o el darrer gra de la sorra de les platges de la comarca.

“No havia d’haver tornat a Lleida. Em vaig deixar convèncer massa de pressa. Els companys, els amics... M’hagués hagut de quedar amb els pares. No regressar cap aquí. Que si has de fer la vida de sempre, que si millor que no hi estiguis implicada tan directament i ara... tot està parat per més que em justifiquin que hi estan treballant. I jo, a l’altra punta del país, sense poder ajudar en res. Bé, millor que no hi pensi o em posaré malalta.”

Una trucada al mòbil, del seu caporal, quan ja pràcticament estava entrant al pàrquing, i més cotxes de patrulla de l’habitual a la porta, la van estranyar.

“Un assassinat? Com els de l’amic Mankell?”, va preguntar-se amb ironia, pensant en l’escriptor de novel·les policíiques que tant l’entretenia.

“Alguna en passa, està clar.”

I amb decisió, deixant de banda les seues pròpies històries, va empènyer la porta de la Comissaria.